

Grundskolenämnden

Förslag till beslut - Grundskolenämndens delårsrapport 1 år 2024

Förslag till beslut

1. Delårsrapport 1 år 2024 godkänns och översänds till kommunstyrelsen, kommunrevisionen och kommunledningskontoret.

Ärendebeskrivning

Som en del av kommunens planerings- och uppföljningsprocess ska varje nämnd sammanställa en delårsrapport till kommunstyrelsen i enlighet med anvisningar från kommunledningskontoret.

Delårsrapport 1 avser perioden 1 januari till 31 mars och förväntas sammanfatta viktiga aktiviteter/insatser som bidrar till måluppfyllelsen av strategiska mål för hållbar utveckling (de utåtriktade målen). Rapporten förväntas även beskriva om det uppstått avvikelser i verksamheten som kan få väsentlig påverkan på måluppfyllelsen. Delårsrapport 1 ska behandlas av nämnden senast den 27 april 2024.

Barn- och utbildningsförvaltningen har sammanställt delårsrapport 1 för 2024. Nämnden föreslås godkänna delårsrapporten och överlämna den till kommunstyrelsen, kommunrevisionen och kommunledningskontoret.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Kommunrevisionen
KLK, planering och uppföljning

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Lina Axelsson Kihlblom
Förvaltningschef

Susanne Englund
Skolchef

Delårsrapport 1, 2024

Grundskolenämnden

Delårsrapport 1, 2024

Status: Avslutad **Rapportperiod:** 2024-03-31 **Organisation:** Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Verksamhet	2
Strategiskt mål: God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv.....	2
Strategiskt mål: Stärkt beredskap	3
Medarbetare	4
Sjukfrånvaro	4
Ekonomi.....	5
Resultaträkning	6
Volymer	7
Driftbudget	9
Investeringsbudget.....	11

Verksamhet

Strategiskt mål: God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv

Nämndens 4-åriga verksamhetsmål

Höjda kunskapsresultat i alla skolformer där alla barn och elever når målen

Grundskolans arbete med förflyttning till ett relationellt förhållningssätt med fokus på differentierad undervisning har fortsatt. Grunden för ökade kunskapsresultat ligger i kvalitén i undervisningen. Arbetet med vårt nya systematiska kvalitetsarbete har ökat våra rektorers förmåga att analysera sin verksamhet och bättre kunna komma till slutsatser och insatser på sina skolor.

Kompetensutvecklingsinsatsen kring text i alla ämnen som syftar till tidiga insatser kring läsinlärning har lanserats av utvecklingsenheten och påbörjats på några skolor.

Nästan alla skolor har efterfrågat kompetensutveckling kring elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Utvecklingsenheten har haft föreläsning för våra rektorer och också varit ute på några av våra skolor för genomlysning av hur undervisningen möter upp behoven.

Det ansträngda ekonomiska läget har medfört att stor del av den tid rektorer skulle ha behövt lägga på sitt pedagogiska ledarskap har gått till att hantera krisen.

Likvärdiga förutsättningar för höjda kunskapsresultat med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas

Grundskolans ledning har under innevarande läsår prioriterat de sex skolor i kommunen med lägst resultat. Personella resurser riktas från utvecklingsenheten till dessa skolor för att bistå rektor i att utveckla verksamheten. Rektorerna för dessa skolor träffas kontinuerligt med utvecklingschef och avdelningschefer för kollegialt samarbete och lärande. Fokus har lagts på att utveckla olika sätt till intensivläsning för elever som inte når gymnasiebehörighet. I årskurs 9 planerar rektorerna för olika former av buffertskola i maj.

Det ansträngda ekonomiska läget har medfört att stor del av den tid rektorer skulle ha behövt lägga på sitt pedagogiska ledarskap har gått till att hantera krisen.

God säkerhet, ökad trygghet och studiero i alla skolformer

Arbetet med Cosafe, planer för PDV (Pågående dödligt våld) och övning bland personal har genomförts på alla våra skolor.

MVP (Mentors in Violence Prevention) har implementerats på nästan alla grundskolor. Kunskapshalvdagar för all personal har genomförts eller kommer att genomföras under vårterminen.

Nya ledningsgrupper för SSPF-skolor (skola, socialtjänst, polis och fritid) har kommit i gång. I stället för att varje skola utgör en ledningsgrupp har våra 7 SSPF-skolor slagits ihop till två ledningsgrupper. Arbetet inom SSPF har utvecklats och samverkan mellan de olika professionerna stärkts.

Det ansträngda ekonomiska läget har fram till nu medfört att rektorer inte hunnit prioritera sitt ledarskap i arbetet med säkerhet, trygghet och studiero i den omfattning som skulle behövas.

Ökad närvaro i alla skolformer

Det finns fortsatt stora utmaningar med hög frånvaro bland vissa elevgrupper. Arbetet med att ta fram en strategisk plan för att motverka frånvaro i samverkan med andra förvaltningar behöver initieras. Arbetet med att följa upp skolorna frånvaroarbeta är kopplat till alla delar i det systematiska kvalitetsarbetet.

Strategiskt mål: Stärkt beredskap

En lokal krisledningsplan är beslutad på Barn- och utbildningsförvaltningen. Den ger anvisningar om hur den centrala krisberedskapsorganisationen ser ut och fungerar samt hur den relaterar till övriga delar i kommunens krisledningsorganisation.

Den centrala krisberedskapsorganisationen har genomfört en av tre utbildningar i krisberedskap under delåret.

En av tre utbildningstillfällen inom ramen för pågående dödligt våld är genomfört för grundskola och gymnasium.

Förskole- och skolläringar kommer under hösten att tränas i beredskapsorganisationen. Behovet då är att klargöra roller i krisorganisationen samt den metodik som tillämpas under kriser. Fortsatt fokus under 2024 är våld och dödligt våld.

I övrigt finns inga avvikelser att rapportera.

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Början på 2024 har präglats av arbetet med omorganisationen på Barn- och utbildningsförvaltningen. Utifrån de ekonomiska ramarna har cheferna skapat sina nya organisationer och identifierat övertalighet. Organisationerna håller nu på att bemannas och efterföljs sedan av arbetet med att ta tillvara medarbetarnas kompetens och att så många som möjligt får behålla en anställning inom Eskilstuna kommun.

Det omfattande arbetet med omorganisationen har fått som konsekvens att annat planerat arbete har skjutits på framtiden. Detta gäller till exempel utveckling av tillbuds- och arbetsskaderapporteringen samt utveckling inom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Ett arbete med hot och våld som arbetsmiljöfråga pågår där rektorerna har fått en genomgång i risk- och konsekvensanalys samt skyddsronnd gällande hot och våld.

Förvaltningen har förstärkt sin HR-organisation med en HR-utvecklare. Däremot har det varit frånvaro i HR-chefsrollen där det sedan mitten av februari nu finns en tf HR-chef.

Sjukfrånvaro

	Kvinnor 2024	Män 2024	Totalt 2024	Kvinnor helår 2023	Män helår 2023	Totalt helår 2023	Förändring totalt
Totalt %	6.7%	5.3%	6.4%	6.7%	5.3%	6.4%	0.0%

Utfall 2024 är ett medelvärde för perioden 1 mars 2023 - 29 februari 2024.

Ekonomi

Stabil ekonomi

Grundskolenämndens verksamhet finansieras dels av anslag dels av resursfördelning i form av skolpeng.

Inom den anslagsfinansierade delen återfinns verksamhet som avser samtliga elever som är skrivna i Eskilstuna kommun oavsett om eleverna återfinns inom kommunal eller fristående verksamhet.

Skolpengen avser de elever som finns i den kommunala grundskolans verksamhet. Skolpengen fördelas enligt en resursfördelningsmodell som är omedelbar och som ställer krav på effektiv omställning. Ökat antal elever genererar ökade intäkter och omvänt minskar intäkterna. Det innebär att chef för varje enhet har fullt ekonomiskt ansvar för resultatet. Syftet är att tydliggöra resultatansvaret och att föra ut resurserna till utförande enhet.

Grundskolenämnden ansvarar från och med 2024 även för ekonomi avseende grundskola hos annan huvudman. Det är dels fristående grundskolor i Eskilstuna, dels interkommunala ersättningar. Nämnden får interkommunala intäkter för elever som är folkbokförda i annan kommun och som går i våra kommunala skolor och nämnden betalar kostnader för elever som är folkbokförda i Eskilstuna men som går i skola hos annan kommun eller fristående utförare i annan kommun.

Budgetförutsättningar 2024

Grundskolan har cirka 40 mnkr mindre i budgetram för 2024 jämfört med 2023. Den största förändringen är att det tillskott på 38 mnkr som nämnden fick 2023 inte finns kvar för 2024. Grundskolan hade även med sig ett överskott på 11 mnkr från tidigare år som användes under 2023 och för 2024 finns det därför inte kvar. Effektiviseringskravet på grundskolan är för 2024 6,7 mnkr som måste realiseras. Därutöver försvinner ett mindre statsbidrag på 0,2 mnkr samt att resurser motsvarande 2,6 mnkr centraliseras i kommunen som på sikt ska innebära effektiviseringar för kommunen som helhet.

De två stora statsbidragen "Kunskapsutveckling för likvärdig skola" och "Lärares arbetsmiljö i utsatta områden" genererar tillsammans 18 mnkr mer till Eskilstuna 2024 jämfört med 2023.

Den anpassade grundskolan fick även de ett tillskott under 2023 som var 13 mnkr. I budgetramarna för 2024 fanns det inte med, men grundskolenämnden beslutade på januari sammanträdet att ombudgetera 13 mnkr från tilläggsbelopp till den anpassade grundskolan. Med den justeringen har den anpassade grundskolan i stort sett samma förutsättningar för 2024 som för 2023.

Bedömning stabil ekonomi

Grundskolenämndens prognosticerade resultat för 2024 är -55,5 mnkr och bedömningen är att nämnden inte uppnår målet om stabil ekonomi. Åtgärder som vidtas är framförallt minskning av personal, men utifrån processen för omställning kommer vi inte att få effekt av uppsägningar förrän under senare delen av hösten.

Åtgärder för ekonomi i balans

Alla verksamheter som befaras överskrida budget måste vidta åtgärder för att få en budget i balans. Nedanstående åtgärder är planerade och inräknade i prognosen. Arbetet med att hitta fler åtgärder pågår löpande och flera undersöks i nuläget och det återkommer vi med till nästa rapportering.

Åtgärder	Effekt 2024 (mnr)	Effekt 2025 (mnr)
Personalminskning	21,6	50,8
Återhållsamhet av inköp	1,0	
Lämnat/bytt lokaler	0,2	0,3
Totalsumma	22,8	51,1

Resultaträkning

Projekt: Drift + driftprojekt

Konto	Utfall Mar 2023	Utfall Mar 2024	Budgetavvikelse Mar 2024	Årsprognos mars	Avvikelse Årsprognos mars
- Kommunersättning/skolpeng	356,9	424,4	-3,8	1 697,2	-14,5
- Övriga intäkter	58,8	68,7	2,5	272,8	8,2
Summa INTÄKTER	415,8	493,0	-1,3	1 970,0	-6,3
- Personalkostnader	-330,9	-341,8	-8,2	-1 231,6	-44,1
- Lokalkostnader	-58,1	-63,6	3,7	-269,2	0,0
- Köp av verksamhet	-4,8	-71,3	-0,4	-291,1	-7,2
- Övriga kostnader	-57,7	-59,6	-0,6	-235,5	0,1
Summa KOSTNADER	-451,5	-536,3	-5,5	-2 027,4	-51,2
FINANSNETTO	0,0	0,0	0,0		
Summa ÅRETS RESULTAT exkl över-/underskott	-35,7	-43,3	-6,8	-57,5	-57,5
Över-/underskott	13,4	0,5	0,5	2,0	2,0
Summa RR verksamhetsrapportering	-22,3	-42,8	-6,3	-55,5	-55,5

Resultatet till och med mars för grundskolenämnden är -42,8 mnr. Jämfört mot budget för samma period så innebär detta en negativ avvikelse på 6,3 mnr.

Intäkterna till och med mars är 1,3 mnr lägre än budgeterat. Detta beror främst på högre tilldelning av tilläggsbelopp från nämnden till enheterna, än vad som finns i budget.

Kostnaderna till och med mars är 5,5 mnr högre än budgeterat. Det är framför allt personalkostnaderna som avviker negativt mot budget. Detta beror på att omställningen för att minska antalet tjänster utifrån budgetramen för 2024 inte får effekt förrän under hösten. Utifrån att

vi inte har möjlighet att få effekt förrän till hösten har bemanningen inte varit möjlig att minska tillräckligt under 2024 för att få en budget i balans utan att riskera att vi inte kan bedriva verksamheten enligt skollag.

Prognosen för helåret prognostiseras till -55,5 mnkr inklusive föregående års överskott på 2,0 mnkr, vilket motsvarar 3,4 % av nämndens budgetram. Utan föregående års överskott är prognosen -57,5 mnkr. Jämfört med prognosen som gjordes senast är den förbättrad med 1,8 mnkr.

Intäkterna för helåret prognostiseras till att bli 6,3 mnkr lägre än budgeterat, vilket framför allt beror på högre tilldelning av tilläggsbelopp från nämnden till enheterna. Tilläggsbeloppens avvikelse mot budget beror dels på ombudgetering till den anpassade grundskolan på totalt 13 mnkr, men även för att fler barn och elever bedöms beviljas tilläggsbelopp än budgeterat. Antalet elever som bedöms beviljas tilläggsbelopp förvänts inte öka i jämförelse med föregående år, men redan under föregående år var budgeteten betydligt lägre än utfallet och den obalansen kommer att bestå under detta år.

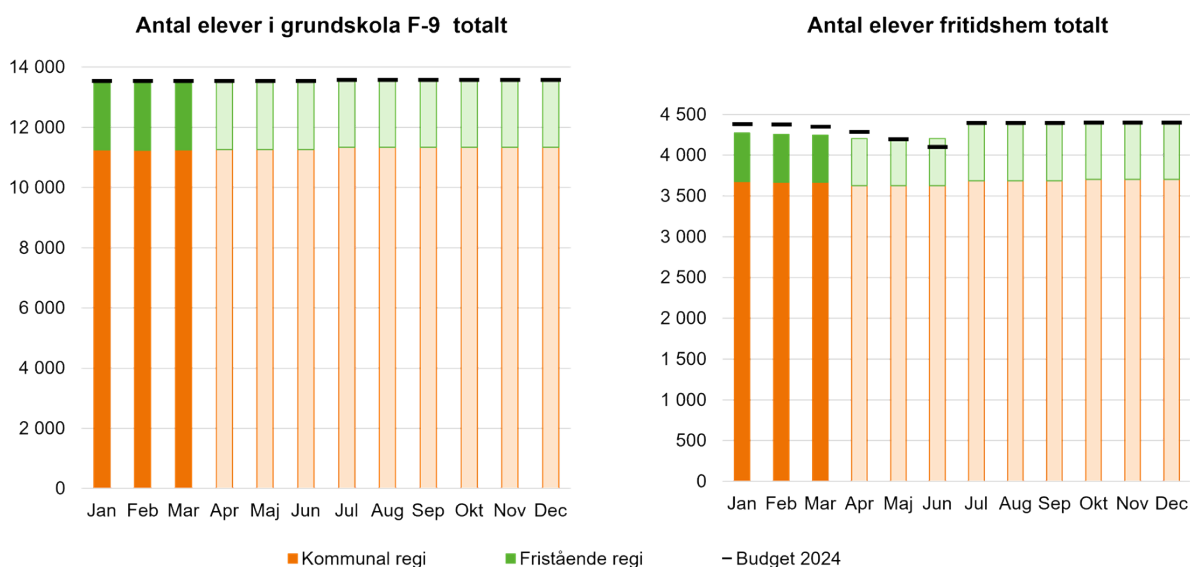
Kostnaderna för helåret prognostiseras till att avvika negativt mot budget med 51,2 mnkr, vilket framförallt beror på högre personalkostnader än vad som är budgeterat. Det här beror på att den kommunala grundskolan står inför minskning av antal tjänster för att få en budget i balans och effekten av förändringen prognosticeras få effekt sent under hösten.

Volymer

Volymer totalt kommunal och fristående verksamhet

Under januari-mars hade totala **grundskolan** i snitt 3 fler elever än budgeterad volym. Volymprogno sen för helåret är +/-0.

Under januari-mars hade **fritidshem** i snitt -113 färre elever än budgeterad volym. Volymprogno sen för helåret är -52 färre elever än budget.

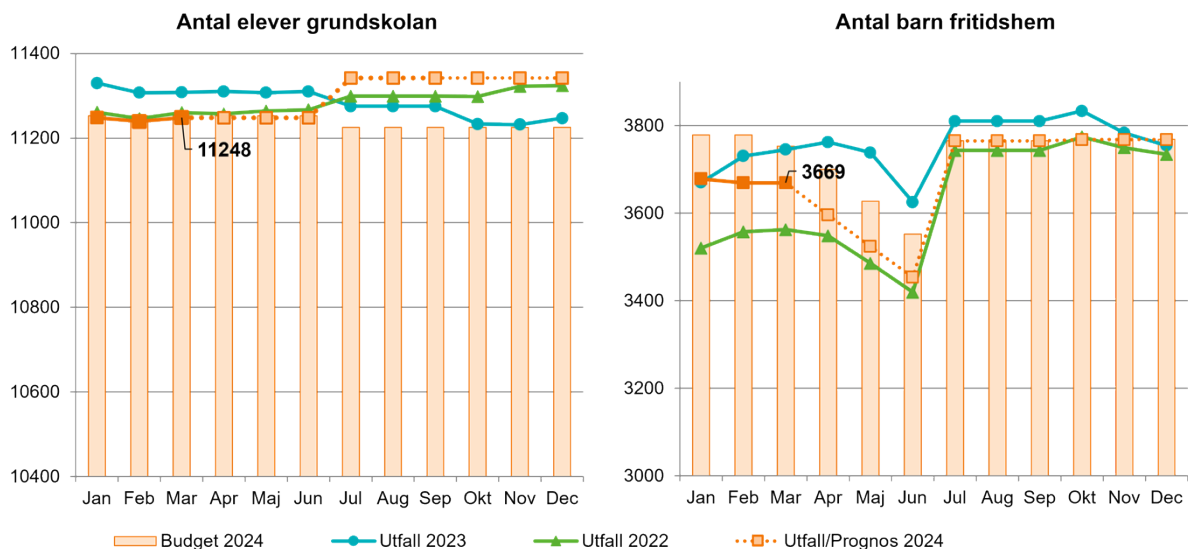

Volymen kommunal verksamhet

Grundskola och fritidshem

Till och med mars har grundskolan haft i genomsnitt -8 färre elever än budgeterad volym för elever i F-9. Volymprognosen för helåret är en positiv avvikelse på +55 elever mot budget. Det är framförallt under höstterminen som rektorerna har prognostiserat att elevvolymen kommer att vara högre än vad som är budgeterat.

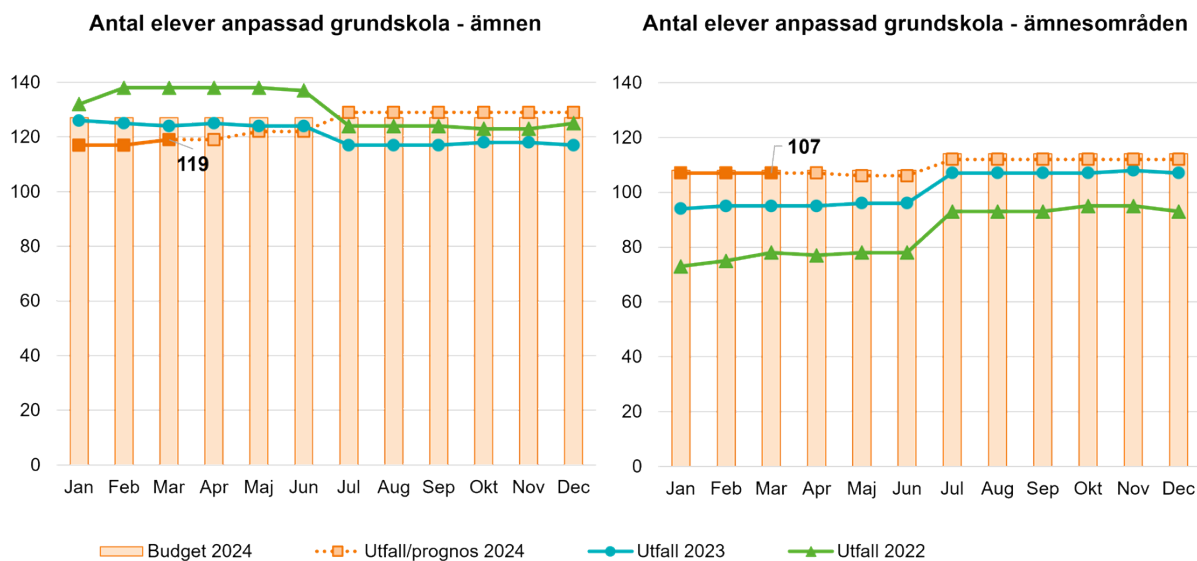
Till och med mars har fritidshem haft i genomsnitt varit -98 färre elever än budgeterat. En förklaring till denna avvikelse kan vara att budgeten sattes utifrån ett normalläge och hur det såg ut innan pandemin. Men efter pandemin så är det fortfarande många som har möjlighet att arbeta på distans och då har även eleverna möjlighet att vara hemma istället för på fritidshem. Volymprognosen för helåret är i snitt -50 färre elever än budget på grund av osäkerhet kring hur det kommer se ut under höstterminen.

Anpassad grundskola

Antal elever i anpassad grundskola *ämnen* var i mars 119 vilket är 8 färre än budgeterat. Prognosen för hela året är 124 elever i genomsnitt vilket är 3 elever färre än budgeterat.

Antal elever i anpassad grundskola *ämnesoråden* var i mars 107, vilket är en elev färre än budgeterat. Prognosen för hela året är i genomsnitt 109 elever vilket är två elever färre än budgeterat.

Driftbudget

Driftbudget - underliggande enheter

Projekt: Drift + driftprojekt

Skolnämnd	Budgetavvikelse Mar 2023	Budgetavvikelse Mar 2024	Budget 2024	Avvikelse Årsprognos mars
Grundskola gemensamma verksamheter skolpeng	13,9	9,7	-332,2	6,0
Grundskolor	-1,4	-5,0	-918,6	-28,4
Förvaltningsgemensamt skolpeng	-0,6	-3,0	-17,3	-6,0
Summa Grundskola skolpeng	12,0	1,7	-1 268,1	-28,4
Förvaltningsgemensamma verksamheter	-1,1	-0,4	-13,0	0,3
Förvaltningskontoret	3,5	-0,7	-34,8	-3,0
Tilläggsbelopp	-5,5	0,0		
Grundskolenämnden	0,0	-4,5	10,0	-24,4
Summa Grundskola anslag	-3,1	-5,6	-37,9	-27,1
Grundsärskola	-2,2	-3,0	-152,0	0,0
Summa Anpassad grundskola skolpeng	-2,2	-3,0	-152,0	0,0
Grundskola annan utförare		0,6	-253,7	0,0

Skolnämnd	Budgetavvikelse Mar 2023	Budgetavvikelse Mar 2024	Budget 2024	Avvikelse Årsprognos mars
Summa Grundskola annan utförare		0,6	-253,7	0,0
Summa Grundskolenämnden	6,7	-6,3	-1 711,6	-55,5

Grundskola skolpeng

Prognosen efter mars för grundskolans skolpengsfinansierade delar är -28,4 mnkr för helåret. Det är framförallt skolenheterna som avviker negativt vilket beror på att effekten av omställning av personal inte kommer att ske förrän sent på höstterminen. Skolenheter prognostiseras avvika totalt med -28,4 mnkr. Interkulturella enheten Modersmålsundervisning förväntas avvika negativt mot budget med -6 mnkr. Grundskolan gemensamt avviker positivt mot budget med +6,0 mnkr och det beror framförallt på barnomsorgsavgiften som är högre än budgeterad samt inkomstkontrollen av barnomsorgsavgiften.

Grundskola anslag

Prognosen efter mars för grundskolans anslagsfinansierade delar är -27,1 mnkr för helåret.

Prognosen för de förvaltningsgemensamma verksamheterna (Sjukhusundervisningen, Naturskolan, Komtek, Jobbcirkus, Välkomsten, Ungdomsmottningen och del av Pedagogisk centrum) är +0,3 mnkr, där det är Komtek som förväntas avvika positivt från budget medan de andra har en nollprognos.

Prognosen för förvaltningskontoret är på -3 mnkr, vilket beror på högre personalkostnader än vad anslaget/intäkterna räcker till.

Prognosen för tilläggsbelopp är -23,8 mnkr, vilket dels beror på ombudgetering av 13 mnkr till den anpassade grundskolan, dels på att antalet elever som beviljas tilläggsbelopp är fler än vad det finns budget för. Det var redan 2023 en obalans i budgeten för tilläggsbelopp och det prognosticeras vara det även under 2024 på cirka 5,8 mnkr. I budgeten saknas även budget för tilläggsbelopp för modersmålsundervisning till friskolorna på cirka 5 mnkr.

Anpassad grundskola

Prognosen efter mars för de anpassade grundskolorna är i balans. Något färre elever prognosticeras på helår vilket ger lägre intäkter som ska matchas av minskade kostnader för personal.

Grundskola annan utförare

Prognosen för fristående enheter och interkommunala är +/- 0 för 2024.

Investeringsbudget

Projekt	Utfall ack totalt	Total projekt-budget	Prognos-avvikelse	Budget helår 2024	Utfall ack - Mar 2024	Avvikelse prognos helår 2024
Investeringsredovisning 2						
Nämndbeslutad investering	-6,3			-17,6	-1,0	0,0
Summa Investeringsredovisning 2	-6,3			-17,6	-1,0	0,0

Största delen av investeringarna som har gjorts hittills under året avser förstudiekostnader för kommande fastighetsinvesteringar. Prognosen är att alla medel kommer att förbrukas under året.